

HITTESTRESS & EXTREEM WEER

**Hoe kunnen we de uitkomsten van onderzoeken omzetten in
beleid en wetgeving?**

AGENDA

- Werkwijze Stichting van de Arbeid
- Stand van zaken hittestress
- Notitie extreem weer

STICHTING VAN DE ARBEID

- Werkgroep Arbo & Vitaliteit (WAV)
- Twee partijen vormen de Stichting: werknemersorganisatie en werkgeversorganisaties
- De stichting is de plaats voor onderhandelingen tussen speciale partners
- Aanbevelingen aan decentrale cao-partijen of adviezen aan de politiek

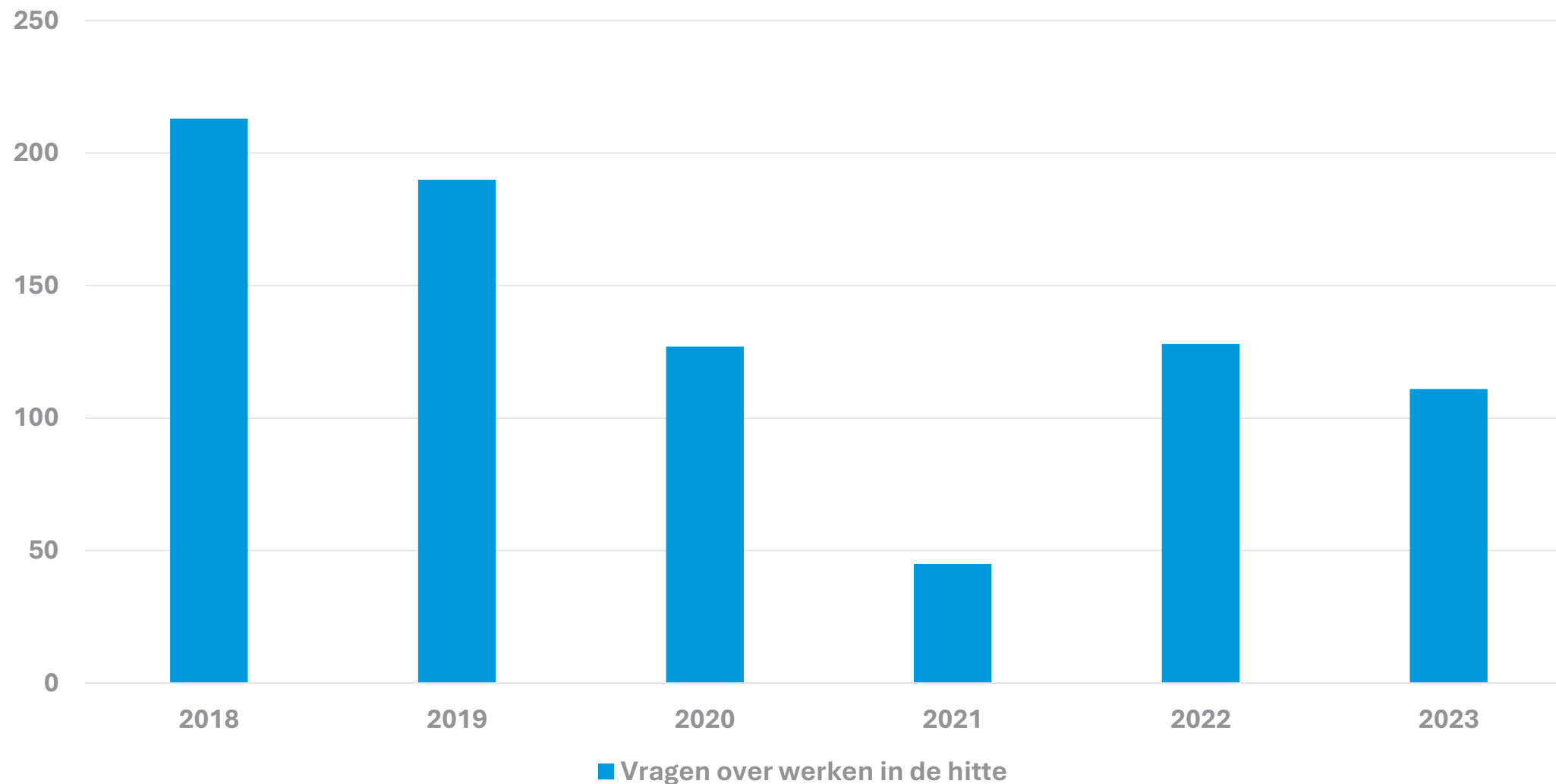

NOTITIE HITTESTRESS

- Door de verandering van het klimaat hebben werkenden steeds vaker te maken met de risico's van werken in de hitte.
- Dit is een bekend arbeidsrisico, maar de urgentie om hier afspraken over te maken en een grenswaarde te stellen wordt steeds groter.
- De huidige wettelijke kaders zijn onvoldoende om werkenden te beschermen.
- Cao-partijen dienen ook vaker en betere afspraken te maken over hitte in arbocatalogi, branche RI&E's en cao's.
- De FNV pleit ervoor om aanbevelingen te doen aan de overheid en cao-partijen, om werkenden te beschermen tegen de nadelige effecten van werken in de hitte.

HOE GROOT IS HET PROBLEEM?

Vragen aan de FNV over hittestress

HOE GROOT IS HET PROBLEEM?

FNV onderzoek veilig en gezond werken (april 2021)

1. Werkdruk (57%)
2. Lichamelijk belastend werk (44%)
3. **Klimaat op het werk (warmte, kou en tocht) (38%)**

HOE GROOT IS HET PROBLEEM?

Nationale enquête arbeidsomstandigheden (NEA) 2021

- In 2021 zijn eenmalig vragen over hitte opgenomen in NEA. Er zijn plannen om dit opnieuw uit te vragen in de NEA 2025, maar dit is nog niet zeker.
- 5% van de werknemers ervaart hitte als risico voor de gezondheid.
- Bijna 11% vindt aanvullende maatregelen niet nodig omdat deze er al zijn.
- 8,4% vindt maatregelen juist wel nodig, omdat er geen of onvoldoende maatregelen zijn genomen.
- Bijna 1 op de 5 werknemers (19,2%) is tijdens het werk blootgesteld aan hitte.

WAT ZEGT DE WET?

Artikel 6.1. Temperatuur

1. Rekening houdend met de aard van de werkzaamheden die door de werknemers worden verricht en de fysieke belasting die daar het gevolg van is, veroorzaakt de temperatuur op de arbeidsplaats **geen schade aan de gezondheid van de werknemers.**
2. Indien door de temperatuur op de arbeidsplaats of door ongunstige weersomstandigheden toch schade aan de gezondheid van de werknemers kan ontstaan, **worden persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking gesteld.** Indien de ter beschikking gestelde persoonlijke beschermingsmiddelen schade aan de gezondheid niet kunnen voorkomen, wordt de duur van de arbeid in een zodanige mate beperkt of wordt de arbeid met een zodanige frequentie afgewisseld door een tijdelijk verblijf op een plaats waar een temperatuur heerst als bedoeld in het eerste lid, dat geen schade aan de gezondheid ontstaat.

WAT IS DE STAND VAN DE WETENSCHAP?

- In 2008 heeft de Gezondheidsraad geconcludeerd dat er al een gezondheidkundig onderbouwde grenswaarde beschikbaar is om de kortetermijneffecten van hittestress te voorkomen (Wet-Bulb-Globe-Temperature (WBGT) in NEN-ISO norm 7243:1989
- In België, Griekenland en Cyprus wordt de WBGT gebruikt in de wetgeving. In Spanje staat de WBGT niet in de wet, maar er geldt wel een verbod op buitenwerk in periodes van extreme hitte. Het doel van de WBGT is om te voorkomen dat de lichaamskerntemperatuur stijgt boven de 38°C.
- De Gezondheidsraad heeft in 2011 het eerdere signalement uit 2008 bevestigd en stelt dat er al een gezondheidkundige grenswaarde (WBGT) beschikbaar is om te voorkomen dat de lichaamskerntemperatuur (op groepsniveau) boven de 38°C stijgt. Op deze wijze is het risico op ernstige acute hitteziekten verwaarloosbaar klein.
- Een grenswaarde in de vorm van een lichaamskerntemperatuur is om meerdere redenen niet zinvol, maar een grenswaarde die voorkómt dat de gemiddelde lichaamskerntemperatuur (op groepsniveau) boven de 38°C stijgt, acht de Gezondheidsraad wel bruikbaar om werknemers te beschermen tegen de kortetermijngezondheidseffecten van hittestress.
- De FNV werkklimaat app is gebaseerd op de WBGT.

HUIDIGE AFSPRAKEN TUSSEN SOCIALE PARTNERS

- Arbobesluit
- Werkgevers en werknemers
- (branche)RI&E
- Arbocatalogus
- Cao
- Bewustwordingscampagnes

AANBEVELINGEN AAN DE OVERHEID

1. Neem de WBGT op in het Arbobesluit als gezondheidkundig onderbouwde grenswaarde. Deze norm voorkomt dat lichaamskerntemperatuur stijgt boven de 38°C.
2. Pas art. 6.1 lid 2 Arbobesluit aan door in lijn met art. 3 lid 1 onder b Arbowet de arbeidshygiënische strategie toe te passen in de aanpak van de blootstelling aan hitte.
3. Onderzoek een veiligheidskunde grenswaarde ten aanzien van de mentale effecten van hittestress, om ongelukken te voorkomen. Nadelige mentale effecten treden eerder op dan de fysieke effecten. Dit is een onderbelicht risico.
4. Neem in de nationale enquête arbeidsomstandigheden ieder jaar vragen op over hittestress, zodat trends zichtbaar worden. Dit zorgt ook voor meer bewustwording om hittestress serieus te nemen.
5. De fysieke en mentale gevolgen van werken in de hitte moeten opgenomen worden in de RI&E en het plan van aanpak. De NLA moet hier ook op toezien. Beleid in de vorm van een hitteplan of -protocol dient een aanvulling te zijn op de RI&E en mag hier niet in de plaats van komen.
6. Op de website van de NLA staan verschillende werkinstructies die de stappen bevatten die doorlopen worden bij een inspectie. De werkinstructie hitte is niet openbaar. Maak de werkinstructie openbaar, zodat werkgevers en werknemers hier kennis van kunnen nemen.
7. Het is opvallend dat er bij de FNV en de NLA bijna evenveel vragen binnenkomen over werken in de hitte, terwijl de NLA toezicht houdt op alle bedrijven en de FNV vooral de belangen behartigt van haar leden. Zorg ervoor dat werknemers die risico's lopen op het werk door de hitte op een laagdrempelige manier een melding kunnen doen aan de NLA als zij er niet uitkomen met de werkgever.

AANBEVELINGEN AAN DECENTRALE PARTIJEN (CAO-PARTIJEN)

1. Maak in de cao afspraken over hitte. De afspraken kunnen per sector verschillen. Dit kan bijvoorbeeld gaan over een tropenrooster, beschikbaarheid van water of de opname van hitte in een regeling voor onwerkbaar weer.
2. Verhoog de kwaliteit van de afspraken die worden gemaakt in de branche-RI&E en arbocatalogi. Geef werkgevers en werknemers een duidelijk handelingsperspectief, zodat de risico's van hitte worden beheerst.
3. Zorg voor vrije toegang tot de bedrijfsarts, zodat (kwetsbare) werkenden terecht kunnen bij de bedrijfsarts voor een advies op maat bij hitte gerelateerde klachten.

HOE VERDER?

- Standpunt hittestress VNO-NCW
- Werkgroep Arbo & Vitaliteit (WAV)

NOTITIE EXTREEM WEER

WANNEER IS ER SPRAKE VAN EXTREEM WEER?

- De weersomstandigheden zijn anders dan normaal en kunnen schade of onveilige situaties veroorzaken.
- Extreme weersomstandigheden kunnen leiden tot ongezonde en onveilige situaties en daarmee neemt onder andere de kans op een arbeidsongeval en ongevallen tijdens woon- werkverkeer toe.
- Het is daarom van belang dat wordt onderzocht welke gevolgen extreme weersomstandigheden kunnen hebben voor de werkvloer.
- Denk aan (vries)kou, (excessieve) hitte, veel zon, smog, (fijn)stof, onweer, (extreme) regen, (dichte) mist, harde wind en storm.
- Onwerkbaar weer in de bouw (Vorst, ijzel, sneeuwval, lange tijd regen).

GEVOLGEN VAN KLIMAATVERANDERING (ILO)

Zes uitingvormen van klimaatverandering die van invloed zijn op de veiligheid en gezondheid van werknemers volgens de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) :

1. Excessieve hitte
2. Ultraviolet (UV) straling
3. Extreme weergebeurtenissen
4. Luchtvervuiling op de werkplek
5. Door vectoren (zoals een insect) overgedragen ziekten
6. Landbouwchemicaliën

HITTE

- Werkenden die buiten moeten werken hebben het meeste last van excessieve hitte (bouw, recreatie, post etc.)
- Werknemers die binnen werken (detailhandel, kinderopvang etc.)
- Werknemers die voor hun werk onderweg zijn (vrachtwagen, bestelbusjes etc.)
- Proceshitte kan het effect van klimatologische hitte versterken.
- Hitte kan verschillende gevolgen hebben voor de gezondheid hebben (hittestress, -uitputting en -beroerte, flauwvallen, hittekrampen, (jeukende) huiduitslag, nieraandoeningen etc.)

UV STRALING

- De hoeveelheid UV-straling is de afgelopen decennia toegenomen, door meer zonuren en de afname van bewolking die bescherming biedt tegen UV-straling.
- lange blootstelling aan UV-straling zorgt namelijk voor verbranding en veroudering van de huid, waardoor er huidkanker kan ontstaan.
- In 2023 overleden er ruim 1000 mensen aan huidkanker.

Kankeronderzoek KWF benadrukt noodzaak naleven Arboret

'Krokodillentranen over Arboretels moeten stoppen, de gezondheid van werknemers staat echt op het spel'

Door Arjan de Boer
19 maart 2025

De FNV is geschrokken van de resultaten van KWF-onderzoek naar de relatie tussen kanker en werk. Ruim 7.000 Nederlanders blijken jaarlijks kanker door hun werk te krijgen. Volgens de vakbond benadrukt dit dat het niet goed gaat met de naleving, handhaving en kwaliteit van de huidige Arboretgeving. [Huidkanker door uv-straling](#) en kanker door het inademen van kankerverwekkende stoffen als asbest, silica en en dieseldampen komen het meest voor.

EXTREME WEERGEBEURTENISSEN

- Extreme kou (buiten, maar ook in bijv. loodsen)
- Onweer (agrariërs, dakdekkers etc.)
- Extreme regen of hagel, of droogte
- Wind en storm (vallen van materialen, takken, steigers, vrachtwagenchauffeurs etc.)
- Vrachtwagen kapitein van het schip bij code rood of oranje?
- Meer luchtzakken (turbulentie) door klimaatverandering.

DOOR VECTOREN (ZOALS EEN INSECT) OVERGEDRAGEN ZIEKTEN

- Door klimaatverandering een gunstiger klimaat voor verspreiders van infectieziekten, zoals teken en muggen.
- Door klimaatverandering kunnen meer of andere ziekten, in meer en andere delen van de wereld rondwaren.

Vrijdag 28 maart 2025 | Het laatste nieuws het eerst op NU.nl

Door Jeroen Kraan

6 mei 2023 om 05:00

684 bijdragen

Delen

NOS

Nieuws

Sport

Live

Programma's

NOS Nieuws • Dinsdag 7 mei 2024, 19:04

Tijgermug op recordaantal locaties aangepakt, NVWA zoekt hulp bij bestrijding

LANDBOUWCHEMICALIËN

'Van bedreiging een uitdaging maken': Nederlandse boeren verbouwen exotische gewassen door klimaatverandering

17-04-2024 07:00 | **Klimaat en energie** | Auteur: **Josefin Hoenders, Gerie de Jong**

HOE VERDER?

fnv.nl